

.....

pieczętka nagłówkowa szkoły

.....
kod pracy ucznia

KONKURS JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu języka ukraińskiego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

1. **Arkusze liczy 15 stron i zawiera 50 zadań.**
2. **Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.**
3. **Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.**
4. **Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.**
5. **Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.**
6. **Nie używaj korektora.**
7. **Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.**
8. **Brudnopis nie będzie oceniany.**

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

60

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

I. TEKST (0-6 punktów)

Світ, який народив і виплекав дух Івана Франка, не вмістити в національні межі, але багатіше світло, різнорідне вогневіння вселюдської культури й філософської мислі, що вливаються в невмирущу плоть генія, надаючи йому особливої міцності й принади, підпорядковане силі його серця, енергії ядра, а серце Франкового духу — то негасна жменя ковальського вогню з батьківської кузні.

Болить нам і сьогодні мученицьке життя Франка. Змалку — осиротілий, в школі — погорджуваний паничами, в молодості — переслідуваний і замиканий по в'язницях, у зрілості — кований холодом буржуазно-ліберального й національного оточення, скручений недугою і зв'язаний бідністю, він і в смерті був зневажений... Коли вдуматися в огроми його творчого подвигу, мимоволі спитаєш: а чи могло бути взагалі у Франка те, що звемо особистим життям? Так от, видається мені, що найбільшим дивом безміру Франкового слова є власне він сам, творець, не тільки як ліричний — герой “Каменярів” і **прототип** Мойсея, але і як герой “Зів'ялого листа” та “Похорону”, геніальна особистість і жива, стражденна людина, яка поєднала свої боління з народними, збрала в своїй згорьованій душі стільки потуги, розуму, радості, віри, скільки треба в найчорніші дні народів, щоб жити й бути народом. Поруч з образами Шевченка й Лесі Українки образ Франка символізує перед світом не тільки індивідуальні риси й можливості **велетня** культури, але й нетлінне єство, красу, неповторну явину й життєздатність українського народу.

Д. Павличко

Завдання 1 (0-2 punkty)

Підбери з тексту по 1 епітету до слів:

життя - _____

людина - _____

душа - _____

особистість - _____

Завдання 2 (0-1 punkt)

Опираючись на текст напиши, що символізує образ Франка?

Завдання 3 (0-2 punkty)

Поясни значення слова *прототип*.

Завдання 4 (0-1 punkt)

Беручи до уваги 1 абзац знайди синонім до слова *велетень*.

II. GRAMATYKA (0 - 10 punktów)

Завдання 1 (0-0,5 punktu)

Звук — це найменша мовна одиниця, яку

- а) ми чуємо;
- б) ми вимовляємо;
- в) ми вимовляємо і чуємо;
- г) ми пишемо і бачимо.

Завдання 2 (0-0,5 punktu)

Скільки є букв в українському алфавіті?

- а) 32;
- б) 38;
- в) 36;
- г) 33.

Завдання 3 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку слова написані в алфавітному порядку?

- а) казка, кекс, ковзанка, космос;
- б) калина, мальви, мільйон, Біблія;
- в) малина, кущ, Україна, берег;
- г) сопілка, система, соняшник, сестра.

Завдання 4 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку в усіх словах приголосні тверді?

- а) велосипед, зима, мороз, колобок;
- б) край, суддя, лисиця, щиглик;
- в) сяйво, розкіш, телевізор, комар;
- г) група, дівчина, вишня, шепіт.

Завдання 5 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі слова пишуться з апострофом?

- а) валер...янка, під...юджувати, зод...ягти, арф...яр;
- б) розв...язати, від...ємний, п...ятниця, розіб...ю;
- в) об...єднання, різдв...яний, ад...ютант, Заполяр...я;
- г) мад...яр, черв...як, під...єднати, духм...яний.

Завдання 6 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку допущено помилку при вживанні м'якого знака?

- а) няньчити, медальйон, тоньший, дев'ятьсот;
- б) майбутнє, Маринці, чотирма, кінці;
- в) корінці, меншість, боязкий, спільний;
- г) сядьте, ріжете, кольори, ослінчик.

Завдання 7 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі слова з великої букви написані правильно?

- а) Почаївська лавра, Золоті ворота, Великдень;
- б) Червона шапочка, Лауреат Шевченківської премії, Дід мороз;
- в) Уманщина, Києво-Печерська Лавра, Народний рух України;
- г) Стрийський Парк, Збройні сили, Великий Піст.

Завдання 8 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку займенники треба писати через дефіс?

- а) ні(який), ні(чийого), аби(яким);
- б) казна(чим), хтозна(кому), кому(небудь);
- в) аби(хто), де(в)чому, казна(чим);
- г) де(що), ні(чого), хтозна(який).

Завдання 9 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі іменники збірні?

- а) Карпати, гілля, голота, квіти;
- б) козацтво, суспільство, птаство, юнь;
- в) кіннота, птахи, студенти, вчителі;
- г) селяни, сіни, фотографії, матеріали.

Завдання 10 (0-1 punkt)

Утвори від поданих слів збірні іменники.

Людина - _____

Пан - _____

Завдання 11 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі іменники вживаються лише у формі множини?

- а) піжмурки, близнюки, друзі, радість;
- б) ковзани, ліки, джунглі, збори;
- в) тропіки, столи, пахощі, руки;
- г) дощі, тумани, опади, веселки.

Завдання 12 (0-1 punkt)

Визначте відміну поданих іменників і запишіть у відповідному рядку.

Молодь, надія, Ілля, кінь, велич, Степан, душа, поле, любов, ніч.

I відміна - _____

II відміна - _____

III відміна - _____

Завдання 13 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі іменники II відміни м'якої групи?

- а) м'ясо, язик, льон, весляр;
- б) вівчар, здоров'я, кухоль, танець;
- в) явище, кажан, журавель, пейзаж;
- г) шалаш, слюсар, джемпер, щиглик.

Завдання 14 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі числівники кількісні?

- а) п'ятнадцять, дев'яносто сім, кільканадцять, восьмий;
- б) шістсот, декілька, першого, п'ятсот двадцять два;
- в) четверо, нуль, кількасот, дві третіх;
- г) одинадцятро, вісімсот, десятого, нуль.

Завдання 15 (0-0,5 punktu)

У котрому рядку всі числівники складені?

- а) двадцять сім, п'ятдесят, сімнадцять;
- б) вісімдесят три, п'ятдесят чотири, тисяча;
- в) десятий, тридцять вісім, два;
- г) сто три, тисяча дев'ятсот другий, сімдесят сім.

Завдання 16 (0-0,5 punktu)

Котрі з поданих слів є числівниками?

1. Десяток. 2. Шестеро. 3. Кілька. 4. Сотня. 5. Двісті. 6. Дюжина. 7. П'ятірка.
8. Обидва. 9. Шість. 10. Сто.

- а) 1, 3, 5, 6, 8;
- б) 3, 5, 7, 9, 10;
- в) 2, 3, 5, 9, 10;
- г) 1, 3, 4, 6, 7.

Завдання 17 (0-0,5 punktu)

Яке з поданих речень є односкладним?

- а) Так ніхто не кохав (В.Сосюра);
- б) Від похвал розумним не станеш (Нар.тв.);
- в) Шумить тополя біля хати (З газ.);
- г) Із надвечір'я визирає ніч (З газ.).

Завдання 18 (0-0,5 punktu)

Котре із речень непоширене односкладне?

- а) Вечір.
- б) Вечірня пісня полинула вдалину.
- в) Пісня лунає.
- г) Пісні лунають звідусіль.

III. LITERATURA

1. Biografia poety (0 - 7 punktów)

Завдання 1.1 (0-1 punkt)

Де народився Іван Франко?

- а) в с.Нагуєвичі;
- б) в м.Дрогобич;
- в) в с.Ясениця Сільна.

Завдання 1.2 (0-1 punkt)

Іван Франко народився в сім'ї

- а) стельмаха;
- б) коваля;
- в) священика.

Завдання 1.3 (0-1 punkt)

Де навчався І.Франко з 1867-1875р.р.?

- а) у василіанському монастирі;
- б) у Ясениці Сільній;
- в) у Дрогобицькій гімназії.

Завдання 1.4 (0-1 punkt)

Ранні вірші І.Франка були надруковані на сторінках Львівського журналу

- а) "Маяк";
- б) "Друг";
- в) "Школяр".

Завдання 1.5 (0-1 punkt)

Перша збірка Івана Франка це-

- а) "Баляди і розкази";
- б) "Зів'яле листя";
- в) "Мій Измарагд".

Завдання 1.6 (0-1 punkt)

В яких роках було ув'язнено Івана Франка?

- а) 1877, 1880, 1889;
- б) 1879, 1889, 1890;
- в) 1867, 1878, 1886.

Завдання 1.7 (0-1 punkt)

Де поховано Івана Франка?

**2. Из збірки "З вершин і низин" (wiersze - "Гімн", "Пісня і праця")
(0 - 9 punktów)**

De profundis. Гімн

Вічний революціонер –
Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастя й волю, –
Він живе, він ще не вмер.
Ні попівської тортури,
Ні тюремні царські мури,
Ані війська муштровані,
Ні гармати лаштовані,
Ні шпionське ремесло
В гріб його ще не звело.
Він не вмер, він ще живе!
Хоч від тисяч літ родився,
Та аж вчора розповився
І о власній силі йде.
І простується, міцніє,
І спішить туди, де дніє;
Словом сильним, мов трубою,
Міліони зве з собою, –
Міліони радо йдуть,
Бо се голос духа чуť.
Голос духа чуť скрізь:
По курних хатах мужицьких,
По верстатах ремісницьких,
По місцях недолі й сліз.
І де тільки він роздасться,
Щезнуть сльози, сум, нещастя,
Сила родиться й завяття
Не ридать, а добувати,
Хоч синам, як не собі,
Крашу долю в боротьбі.
Вічний революціонер –
Дух, наука, думка, воля –
Не уступить пітьмі поля,
Не дасть спутатись тепер.
Розвалилась зла руїна,
Покотилася лавина,
І де в світі тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб згасила, мов огонь,
Розвидняючийся день?

Завдання 2.1 (0-2 punkty)

Поясни як розумієш цитати:

а) "По курних хатах мужицьких, по верстатах ремісницьких"-

б) "Не ридать, а добувати, хоч синам, як не собі, кращу долю в боротьбі"-

Завдання 2.2 (0-1 punkt)

Про що свідчать використовувані автором дієслова *розповився, йде, простується, міцніє, спішиють, зве?*

Завдання 2.3 (0-1 punkt)

"Покотилася лавина". Який це художній засіб?

Завдання 2.4 (0-1 punkt)

Вкажи роль риторичного запитання, яким завершується вірш.

Завдання 2.5 (0-1 punkt)

Який різновид лірики представляє вірш І.Франка "Гімн"?

- а) філософської;
- б) інтимної;
- в) революційно-патріотичної;
- г) пейзажної;
- д) це не ліричний, а епічний твір.

Пісня і праця

Пісне, моя ти сердечна дружино,
Серця відрядо в дні горя і сліз,
З хати вітця, як єдинеє віно,
К тобі любов у життя я приніс.
Тямлю як нині: малим ще хлопчиною
В мамині пісні заслухувавсь я;
Пісні ті стали красою єдиною
Бідного мого, тяжкого життя.
«Мамо, голубко! – було налягаю. –
Ще про Ганнусю, шумильця, вінки!»
«Ні синку, годі! Покіль я співаю,
Праця чекає моєї руки».
Мамо, голубко! Зарана в могилі
Праця й недуга зложили тебе,
Пісня ж твоя в невмираючій силі
В мойому серці яснє, живе.
Ох, і не раз тая пісня сумненька
В хвилях великих невгодин життя
Тихий привіт мені слала, мов ненька,
Сил додала до важкого пуття.
«Синку, кріпися! – мені ти твердила.–
Адже ж не паном родився ти, чей!
Праця, що в гріб мене вчасно вложила,
Та лиш тебе доведе до людей».
Правда, матусю! Спасибі за раду!
Я її правди не раз досвідив.
Праця дала до життя мні принаду,
Ціль дала, щоб в манівцях не зблудив.
Праця ввела мене в тайники темні,
Відки пісень б'є чарівна нора,
Нею дива прояснилися земні,
Загадка нужди людської стара.
Пісня і праця – великі дві силі!
Їм я до скону бажаю служити;
Череп розбитий – як ляжу в могилі,
Ними лиш зможу й для правнуків жити.

Завдання 2.6 (0-1 punkt)

В яких словах звучить настанова матері для сина у вірші "Пісня і праця"? Знайди і випиши цитату.

Завдання 2.7 (0-2 punkty)

На підставі тексту вірша "Пісня і праця", напиши яке має значення праця для ліричного героя ?

3. Opowiadania ("У кузні", "Мій злочин", "Отець-гуморист" , „Під оборогом”, "Борис Граб") (0 - 8 punktów)

Завдання 3.1 (0-1 punkt)

До якого літературного роду належить оповідання?

Завдання 3.2 (0-1 punkt)

Вкажи оповідання І.Франка, яке має автобіографічну основу.

- а) "У кузні";
- б) "Отець-гуморист";
- в) "Борис Граб".

Завдання 3.3 (0-1 punkt)

Вкажи оповідання в котрому Іван Франко висміює схоластичну методику навчання, засуджує паличну дисципліну?

- а) "Борис Граб";
- б) "Мій злочин";
- в) "Отець-гуморист".

Завдання 3.4 (0-2 punkty)

Напиши у чому переконує автор читача у оповіданні "Під оборогом".

Завдання 3.5 (0-1 punkt)

Що беріг І.Франко на дні своїх споминів протягом усього життя?

- а) батькові настанови;
- б) мамині повчання;
- в) "маленький, але міцний огонь" у кузні батька;

Завдання 3.6 (0-1 punkt)

Чого вчить оповідання "Мій злочин"?

Завдання 3.7 (0-1 punkt)

Хто з героїв оповідань Івана Франка не послухав батька і не пішов вчитися до духовної семінарії, тільки до Відня на медицину?

4. Поема "Панські жарти" (0-16 punktów)

Завдання 4.1 (0-3 punkty)

Напиши ким був для селян старий священик з поеми "Панські жарти" і що для них робив?

1. _____

2. _____

3. _____

Завдання 4.2 (0-1 punkt)

Якою за жанром є поема "Панські жарти"?

- а) сатиричною
- б) побутовою
- в) історичною
- г) пригодницькою

Завдання 4.3 (0-1 punkt)

Про що мріяли селяни у поемі ?

Завдання 4.4 (0-1 punkt)

Дай визначення, що таке поема. Продовж речення.

Поема - це

5. Dmytro Pawlyczko - Wiersz "Сіяч" (0-4 punkty)

Неначе кінь-дикун вогняногрив,
На виднокрузі сонце заіржало.
У ту хвилину бог перетворив
Його ріллю в безплodie іржаве.
І сіячеві потекли навстріть
Піщані ріки, люті і нестримні,
І почало в руці зерно горіть,
І стало душно в світі, як у скрині.
Тоді сіяч у кулаках затис
Затвердлі вогники плодючих зерен.
Була пряма дорога, наче спис,
Та руки покрутило, наче терен.
Він мусив цю пустелю побороть —
Дійти до чорнозему чи до ріні.
Він знав, що неспроможний сам господь
Спустинити всю землю на Україні.
«Це тільки смуяска,— він казав собі,—
Неволі і страху смертельна смужка,
А там степи свободи голубі,
Діброви щастя, наче тиха музика.
Там радощів квітуча сіножать,
Там ум рoстин і пісня в кожній кроні,
Там пам'яті народної лежать
Високі скиби в перегнилій крові».
І сорок літ ішов Франко-сіяч —
Стриміли руки колючками глоду,
І спів його звучав не раз як плач,
І плач його звучав як гімн народу.
І ботокудські гади у вузли
В'язались на литках його, як пута.
Та в ті зернятка, що в руках пекли,
Не дотекла по нім страшна отрута.
На нього чатували звідусіль
Патріотичні вельми скорпіони,
І вітер москвофільства сипав сіль
На серце, як півонія, червоне.
У тім'я дзьобали його орли
З Варшави, з Відня, з царської столиці.
Та вирвати зі жмені не могли
Ні зернятка безсмертної пшениці.
І жевріло вночі зерно, як грань,
У жмені, що мов з'їжджена возами.
Він грівся над вогнем своїх страждань,
Закроплювався власними сльозами.
І ниву чорну він уздрів здаля
За ріками тремтячих синіх марев.
Так, це була вона, його земля,
Про неї він співав і нею марив.
Він висіяв у неї свій вогонь —
І засвистали колоски, як стріли.

Тут він умер. Курився дим з долонь —
Ще в неживого мозолі горіли...
Прийшли жнива, і стали клань у клань —
Фортеці наші вічні та химерні.
Та ми, що вийшли із його волань,
Зорали вже не тільки давні стерні.
Пустиню в бога відняли назад!
Своєю кров'ю піски полили ми.
Там, де ішов Франко, квітує сад
І сходяться народи-побратими.

Завдання 5.1 (0-1 punkt)

До якої збірки увійшла поезія “Сіяч”?

- а) “Вогнища”;
- б) “Таємниця твого обличчя”;
- в) “Задивлений в будущину”;
- г) “Наперсток”

Завдання 5.2 (0-3 punkty)

Знайди в тексті порівняння і випиши їх.

- _____

- _____

- _____

Brudnopis